

Beschrijving basismetnet (see below in English)

Wat is het basismetnet?

Het LMM-basismetnet bestaat al sinds 1992 en is gericht op het in beeld brengen van effecten van mestbeleid op landbouwbedrijven. Om deze effecten in beeld te kunnen brengen, bemonstert het RIVM op deelnemende bedrijven de waterkwaliteit. Wageningen Economic Research houdt van elke deelnemer aan het basismetnet een uitgebreide administratie bij over de bedrijfsvoering en bedrijfsresultaten. De bedrijven nemen hiervoor deel aan het Bedrijveninformatienet (BIN). Door het gecombineerd meten van zowel de landbouwpraktijk als de waterkwaliteit kan de ontwikkeling in de nitraatconcentratie worden gerelateerd aan veranderingen in bijvoorbeeld het stikstofgebruik of het stikstofbodemoverschot. Met de meetgegevens kan ook worden onderzocht waardoor de verschillen in waterkwaliteit die tussen bedrijven en jaren zichtbaar zijn, veroorzaakt worden.

Waar worden de resultaten van het basismetnet voor gebruikt?

De resultaten van het basismetnet zijn in uiteenlopende rapportages te vinden. Elke 4 jaar verschijnt de zogenoemde Nitraatrichtlijnrapportage waarin Nederland aan de Europese Commissie over de resultaten van de Nederlandse nitraat actieprogramma's rapporteert. Op nationaal niveau levert het basismetnet input voor evaluaties van de meststoffenwet. De website agrimatie.nl maakt de belangrijkste resultaten voor een breed publiek toegankelijk.

De opzet van de steekproef voor het Basismetnet

Het LMM-basismetnet kent een eigen steekproefopzet. Hierbij is Nederland opgedeeld in 4 grondsoortregio's. Bij de afbakening van de steekproef is gekeken welke types van bedrijven bepalend zijn voor het grondgebruik. Bedrijfstypes met een gering aandeel in het areaal cultuurgrond, zoals bijvoorbeeld tuinbouwbedrijven, worden uitgesloten. Het Basismetnet onderscheidt 4 bedrijfstypes: melkveebedrijven, akkerbouwbedrijven, hokdierbedrijven en overige bedrijven (hieronder vallen bijvoorbeeld bedrijven met vleesvee of gewassenveeteeltcombinaties).

Tabel 1 laat per grondsoortregio zien hoe de steekproef is opgebouwd.

Tabel 1: opzet basismetnet: aantal steekproefbedrijven per bedrijfstype en grondsoortregio

	Zandregio	Kleiregio	Veenregio	Lössregio	Totaal NL
Melkveebedrijven	45	20	24	20	109
Akkerbouwbedrijven	40	30		20	90
Hokdierbedrijven	12				12
Overige bedrijven	12	10		10	32
Totaal	109	60	24	50	243

Naast het bedrijfstype speelt ook de bedrijfsomvang nog een rol bij de vraag of een bedrijf voor deelname aan het basismetnet in aanmerking komt of niet. Bedrijven met minder dan 10 hectare worden van deelname uitgesloten. Daarnaast is een economische omvang van tenminste €25000,- Standaard Opbrengst vereist. Dit laatste criterium wordt ook gehanteerd bij deelnemers voor het Bedrijveninformatienet.

Selectie van deelnemers voor het basismetnet

De deelname aan het basismetnet is vrijwillig. Kandidaat-deelnemers worden door middel van een gestratificeerde, aselechte steekproef en bij voorkeur onder de deelnemers aan het Bedrijveninformatienet geloot. Sinds 2006 wordt er gestreefd naar zo vast mogelijke steekproef met zo min mogelijk afvallers.

Interpretatie van de basismetnet resultaten

De weergegeven resultaten zijn door middel van weging van individuele bedrijfsresultaten tot stand gekomen. Bij het wegen is onder andere rekening gehouden met verschillen in bedrijfsomvang. De resultaten gelden alleen voor de bedrijven die binnen de opzet van het basismetnet vallen. De resultaten voor de akkerbouwbedrijven waarop het basismetnet is gericht, gelden bijvoorbeeld niet voor alle akkerbouwbedrijven in Nederland.

Beschrijving derogatiemeetnet

Wat is het derogatiemeetnet?

In het LMM-derogatiemeetnet volgen Wageningen Economic Research UR en het RIVM jaarlijks op 300 voor derogatie aangemelde bedrijven de waterkwaliteit en landbouwpraktijk. Het Derogatiemeetnet is een uitvloeisel van de derogatie op de Nitraatrichtlijn die Nederland sinds 2006 heeft. Met deze derogatie mogen graslandbedrijven onder voorwaarden meer stikstof uit graasdierenmest gebruiken dan de 170 kg N/ha die de Europese Nitraatrichtlijn als maximum voorschrijft.

Waar vind ik de resultaten van het derogatiemeetnet?

Over de resultaten van het derogatiemeetnet verschijnt elk jaar een tweetalige rapportage, de meest recente rapportage vindt u [<hier>](#). Zodra een nieuwe rapportage uitkomt, zal de website over het derogatiemeetnet op agrimatie.nl worden bijgewerkt.

De opzet van de steekproef voor het Derogatiemeetnet

Het derogatiemeetnet kent een eigen steekproefopzet waarbij Nederland is opgedeeld in 4 grondsoortregio's. Anders dan bij het <basismeetnet> worden er in het derogatiemeetnet geen bedrijfstypes uitgesloten. Wel worden bedrijven die op biologische wijze produceren uitgesloten (mogen per definitie niet meer dan 170 kg stikstof per hectare gebruiken). En worden er minimumeisen aan de bedrijfsomvang gesteld. Deelnemers moeten tenminste 10 hectare cultuurgrond in gebruik hebben en een economische omvang van minimaal €25.000,- aan Standaardopbrengst (SO) hebben. Deze SO-eis is ook van toepassing op deelnemers aan het Bedrijveninformatienet van Wageningen Economic Research. Last but not least moeten bedrijven voor derogatie zijn aangemeld om te kunnen deelnemen.

Tabel 2 geeft de verdeling van de 300 bedrijven over de grondsoortregio's en bedrijfstypen weer.

Tabel 2: opzet derogatiemeetnet: aantal steekproefbedrijven per bedrijfstype en grondsoortregio

	Zandregio	Klei regio	Veenregio	Lössregio	Totaal NL
Melkveebedrijven	140	52	52	17	261
Overige graslandbedrijven	20	8	8	3	39
Totaal	160	60	60	20	300

Selectie van deelnemers voor het derogatiemeetnet

Deelname aan het derogatiemeetnet is vrijwillig. Kandidaat-deelnemers worden door middel van een gestratificeerde, aselechte steekproef en bij voorkeur onder de deelnemers aan het Bedrijveninformatienet geloot. Als er in het Bedrijveninformatienet onvoldoende kandidaten voor het derogatiemeetnet aanwezig zijn, worden deze rechtstreeks vanuit de Landbouwtelling geselecteerd. Er is sprake van een overlap in deelname tussen het basismeetnet en het derogatiemeetnet. Hiermee wordt bedoeld dat bedrijven die al aan het basismeetnet deelnemen en aan de criteria voor het derogatiemeetnet voldoen, ook als deelnemer aan het derogatiemeetnet worden gezien. Verder vormen de bedrijven uit het project Koeien & Kansen een speciale groep deelnemers aan het derogatiemeetnet. Zij zijn niet op aselechte wijze gekozen, maar om praktische reden in het derogatiemeetnet opgenomen.

Derogatiemeetnet: interpretatie van de resultaten

De weergegeven resultaten zijn identiek aan die in de jaarlijkse derogatierapportage. Het aantal steekproefbedrijven waarvan daadwerkelijk de resultaten worden getoond is meestal iets lager dan 300 omdat de resultaten achteraf niet geschikt blijken te zijn. Soms blijkt een deelnemer bijvoorbeeld geen derogatie te hebben toegepast waardoor deze niet binnen de opzet past. Meestal hebben de artikelen betrekking op alle melkvee- en overige graslandbedrijven in een bepaalde regio. Wanneer een artikel of figuur een selecte groep deelnemers (bijvoorbeeld alleen melkveebedrijven) betreft, staat dit in de tekst vermeld.

Description evaluation monitoring network

What is the evaluation monitoring network?

The LMM-evaluation monitoring network existed since 1992 and is aimed at mapping the effect of manure policy on farms. In order to visualize these effects, RIVM samples the water quality at participating farms. Wageningen Economic Research maintain extensive administration records of each participant with respect to farm operations and results. The farms participate in the Farm Accountancy Data Network (FADN) for this. By combining both agricultural practice and water quality, the development in the nitrate concentration can be related to changes in, for example, nitrogen use or the nitrogen soil surplus. The measurement data can also be used to investigate the differences in water quality that are visible between farms and years.

Where are the results of the evaluation monitoring network used for?

The results of the basic network can be found in various reports. Every four years, the so-called Nitrate Directive Member States report in which the Netherlands informs the European Commission about the results of the Dutch nitrate action programmes. The evaluation monitoring network delivers at national level input for the evaluations of the Fertilisers Act. The website agratie.nl makes the most important results accessible to a wide audience.

The design of the sample for the evaluation monitoring network

The LMM-evaluation monitoring network has its own sample design. The Netherlands is divided into 4 soil type regions. In determining the sample, the farms types that were decisive for land use were examined. Farm types with a small share in the total surface area of cultivated land, such as horticultural farms, are excluded. The evaluation monitoring network distinguishes 4 farm types: dairy farms, arable farms, intensive livestock farms and other farms (this includes, for example, farms with beef cattle or crop-livestock combinations).

Table 1 shows for each soil type region how the sample is constructed.

Table 1: set up evaluation monitoring network: number of sample farms per farm type and soil type region

	Sand Region	Clay Region	Peat Region	Loess Region	Total NL
Dairy farms	45	20	24	20	109
Arable farms	40	30		20	90
Intensive livestock farms	12				12
Other farms	12	10		10	32
Total	109	60	24	50	243

In addition, to farm type, the farm size also plays a role in determining whether a farm is qualified for participation in the evaluation monitoring network or not. Farms with less than 10 hectares are excluded from participation. In addition, an economic size of at least €25,000 Standard Yield is required. This last criterion is also used for participants in the Farm Accountancy Data Network.

Selection of participants for the evaluation monitoring network

Participants in the evaluation monitoring network is voluntary. Candidate participants are drawn from a stratified, random sample and preferably among the participants in the Farm Accountancy Data Network. Since 2006, the aim is to achieve the best possible sample with as few dropouts as possible.

Interpretation of the evaluation monitoring network results

The results shown have been achieved by weighing individual farm results. Among others, account was taken of differences in farm size when weighing. The results only apply to farms that fall within the set-up of the evaluation monitoring network. For example, the results for the arable farms to which the evaluation monitoring network is directed do not apply to all arable farms in the Netherlands.

Description of derogation monitoring network

What is the derogation monitoring network?

With the LMM derogation monitoring network, Wageningen Economic Research and RIVM monitor each year the water quality and agricultural practices of 300 farms registered for derogation. The derogation monitoring network is a result of the derogation of the Nitrates Directive applicable in the Netherlands since 2006. With this derogation, grassland farms may use more nitrogen from grazing livestock manure under certain conditions than the 170 kg N/ha prescribed as a maximum by the European Nitrates Directive.

Where can I find the results of the derogation monitoring network?

Every year, a bilingual report is published on the results of the derogation monitoring network. The most recent report is available [<here>](#). As soon as a new report comes out, the website about the derogation monitoring network on agrimatie.nl will be updated.

The design of the sample for the Derogation Network

The derogation monitoring network has its own sample design in which the Netherlands is divided into 4 soil type regions. Unlike the <evaluation monitoring network>, no farm types are excluded from the derogation monitoring network. However, farms using organic production methods are excluded (by definition, these organic farms may not use more than 170 kg of nitrogen per hectare). There are also minimum requirements for the farm size. Participating farms must have at least 10 hectares of cultivated land in use and have an economic size of at least €25,000 in Standard Output (SO) units. This SO requirement also applies to participants in the Farm Accountancy Data Network of Wageningen Economic Research. Last but not least, derogation farms have been signed up to participate.

Table 2 shows the distribution of the 300 farms across the soil type regions and farm types.

Table 2: set-up of the derogation monitoring network: number of sample farms per farm type and soil type region

	Sand Region	Clay Region	Peat Region	Loess Region	Total NL
Dairy farms	140	52	52	17	261
Other grassland farms	20	8	8	3	39
Total	160	60	60	20	300

Selection of participants in the derogation monitoring network

Participation in the derogation monitoring network is voluntary. Candidate participants are drawn from a stratified, random sample and preferably among the participants in the Farm Accountancy Data Network. If there are insufficient candidates for the derogation monitoring network in the Farm Accountancy Data Network, they are directly selected from the Agricultural Census. There is an overlap in participation between the evaluation monitoring network and the derogation monitoring network. This means that farms that already participate in the evaluation monitoring network and meet the criteria for the derogation monitoring network, are also seen as participant for the derogation monitoring network. In addition, farms from the project Cows and Opportunities form a special group of participants in the derogation monitoring network. They were not chosen randomly, but were included in the derogation monitoring network for practical reasons.

Derogation monitoring network: interpretation of the results

The results shown are identical to those in the annual derogation report. The number of sample farms whose results are shown are usually slightly lower than 300 because the results later turned out to be unsuitable. Sometimes, for example, it appears that a participant did not apply derogation and hence it does not fit within the set-up. Usually, the articles cover all dairy and other grassland farms in a given region. When an article or figure covers a select group of participants (for example only dairy farms), this is stated in the text.